

ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ 8^Η ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1912

..... Ψάχνοντας στο αρχείο για την οργάνωση-παρουσίαση της σχολικής μας γιορτής

ΠΟΙΗΜΑΤΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ-ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Μυτιλήνη όμορφη

Πατρίδα μου γλυκιά

Στον κόσμο δεν υπάρχει

Η δικιά σου ομορφιά.

.....

Τι στεφάνι να σου πλέξω

Τι να σου προτοπαινέψω

Τα καλά σου τα παιδιά

Η τα κορίτσια τα γλυκά

.....

Μυτιλήνη όμορφη

Πατρίδα μου γλυκιά

Καμάρι του Αιγαίου

Νυφούλα ξωτικά.....

.....

ΜΑΥΡΗ ΕΙΝΑΙ Η ΝΥΧΤΑ ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ

Μαύρη είναι η νύχτα στα βουνά
Στους βράχους πέφτει χιόνι
Στα άγρια στα σκοτεινά
Στις τραχιές πέτρες στα στενά
Ο κλέφτης ξεσπαθώνει
Ο Έλλην ξεσπαθώνει

Στο δεξί το χέρι το γυμνό
Βαστά αστροπελέκι
Παλάτι έχει το βουνό
Και σκέπασμα τον ουρανό
Ελπίδα το ντουφέκι

Φεύγουν οι τύραννοι χλωμοί
Το μαύρο του μαχαίρι
Μ' ιδρώτα βγάζει το ψωμί
Ξέρει να ζήσει με τιμή
Και ν' αποθάνει ξέρει.....

8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1912

Χαίρεται η Λέσβος σήμερα

Γιορτάζει η Μυτιλήνη

Πανηγυρίζουν τα χωριά

Γελάει η Ρωμιοσύνη.

Οι Έλληνες κατέπλευσαν

Και φέρανε τη νίκη

Και χάρισαν στ' αδέρφια τους

Τη γη που τους ανήκει

Μήνυμα απλώθηκε

Σε κάθε ακρογιάλι

Σε κάθε άκρη του νησιού:

«Ελλάδα η Λέσβος πάλι!»

.....το χρονικό της 8^{ης} Νοεμβρίου 1912

...εννέα χρόνια μετά την Άλωση της Πόλης , το 1462, η Λέσβος κατακτάται από τους Τούρκους. ...

Ακολουθεί μια σκοτεινή περίοδος, ανέχειας και εξαθλίωσης για πολλούς από τους προγόνους μας. Για τρεις αιώνες οι κάτοικοι αυτού του νησιού υποφέρουν. Η πείνα, ο εξευτελισμός, η τρομοκρατία και η άγρια φορολογία, είναι κάποιες από τις κακουχίες που έπρεπε να υποστούν οι νησιώτες μας.

Κανείς όμως δεν ξέχασε ποιος είναι, κανείς δεν έχασε το θάρρος και την πίστη του. Οι Λέσβιοι, στην πορεία των δύσκολων χρόνων, αποδεικνύουν ότι έκρυβαν μέσα τους δημιουργικές δυνάμεις που απλά περίμεναν την ευκαιρία για να φανούν και να αποδώσουν καρπούς.

...και ξεκίνησε στην ηπειρωτική Ελλάδα η επανάσταση του έθνους... αναπερώθηκε το ηθικό των νησιωτών... Ένα μήνα μετά απ' την έναρξη της επανάστασης οι Τούρκοι, φοβούμενοι τυχόν ανάλογων διαθέσεων, προχωρούν σε προληπτικές ενέργειες: αφοπλίζουν τους κατοίκους, τους τρομοκρατούν, οργανώνουν την άμυνά τους καλύτερα και κάνουν συλλήψεις και βιαιοπραγίες σε βάρος των κατοίκων.

Μετά από αυτά πολλοί Λέσβιοι, αφήνουν τον τόπο τους, τις περιουσίες τους και φεύγουν για την κυρίως ελλαδική περιοχή. Αρκετοί από αυτούς που έμειναν πίσω, κρύφτηκαν στα βουνά, οπλισμένοι αναμένοντας την ευκαιρία για επίθεση.

Μια από τις σημαντικότερες ενέργειες, ήταν στην Ερεσό, στις 27 Μαρτίου 1821. Ο Παπανικολής, με το μικρό του πυρπολικό ανατινάζει ένα από τα μεγαλύτερα πολεμικά πλοία των Τούρκων με 1.100 άνδρες . Οι συνέπειες αυτού του εγχειρήματος πολλές...:

- Αναθάρρυνση των κατοίκων
- Συνειδητοποίηση της δύναμής τους
- Θανάσιμο πλήγμα για τους Τούρκους

- Αλλά και αντίποινα.

Την ίδια μέρα γίνεται ομαδική σφαγή άμαχου πληθυσμού της Μυτιλήνης από εξαγριωμένους Τούρκους . Μετά από αυτή την επαναστατική ενέργεια, η Λέσβος καθυστερεί στην επαναστατική δράση.

Για την καθυστέρηση αυτή όμως υπάρχουν λόγοι:

- Η Λέσβος βρίσκεται κοντά στα Μικρασιατικά παράλια
- Η Λέσβος είναι η μεγαλύτερη ναυτική βάση των Τούρκων στο Αιγαίο
- Και τρίτον, η ύπαρξη τριών κάστρων στο νησί (της Μυτιλήνης, του Μολύβου και του Σιγρίου). Κάστρα που έκαναν το νησί απόρθητο μιας και είχαν Τούρκους φρουρούς πάνω τους .

...για τα επαναστατικά χρόνια, όσων αφορά οργανωμένες ενέργειες από πλευράς των νησιωτών, κάθε προσπάθεια λήγει μετά την καταστροφή των Ψαρών, το 1824..... ο πόθος για λευτεριά μένει κοιμισμένος για πολλά χρόνια.....χρόνια που στην επαναστατημένη –ελεύθερη Έλλαδα έχουμε :

- Πολιτικές ζυμώσεις
- Αντιπαραθέσεις πολιτικών και στρατιωτικών
- Οξύτητες και συμφέροντα
- Οικονομική κρίση και δυσπραγία

Η εικόνα αυτή που παρουσιάζεται στην ηπειρωτική ελεύθερη χώρα, δημιουργεί στους Λέσβιους αίσθημα πικρίας και απογοήτευσης . σε όλα αυτά έρχονται να προστεθούν σημαντικά γεγονότα στην ιστορία της Λέσβου:

- 1832 επιδημία πανώλης
- 1850 το κάψιμο των ελιών, από υπερβολικό και απότομο ψύχος, μέσα σε μια νύχτα μόνο
- 1851 μεγάλη πυρκαγιά στην πόλη της Μυτιλήνης
- 1867 ισχυρός σεισμός ισοπεδώνει ολόκληρο το νησί
- 1889 σεισμός που καταστρέφει το ΒΔ τμήμα του νησιού

Παρόλα αυτά τα άγρια χτυπήματα της φύσης, από το 1850 και μετά, η Λέσβος παρουσιάζει σημαντική οικονομική ανάπτυξη, ενώ αντίθετα η Οθωμανική Αυτοκρατορία πλήττεται από:

- Οικονομική
- Κοινωνική
- Και πολιτισμική κρίση

Από το 1890 ως το 1910 η Λέσβος ήταν το μεγαλύτερο εμπορικό, βιομηχανικό και ναυτικό κέντρο της περιοχής. Πολλοί από τους ξενιτεμένους, επιστρέφουν στο νησί και αναπτύσσουν σπουδαίες εμπορικές επιχειρήσεις.

Ο λαός καθημερινά δίνει "μάχες" με το τούρκικο στοιχείο.

Το 1891 οικοδομείται το ιστορικό κτίριο του Γυμνασίου Μυτιλήνης, φυτώριο της πνευματικής ζωής του νησιού.

Αυτήν την εποχή, οι Τούρκοι αποκαλούν το νησί « Αλτίν Αντασί» (Altin Adasi), χρυσό νησί.

Το ξημέρωμα του 20^{ου} αιώνα έφτασε.....

Το όνειρο των κατοίκων του νησιού -να δουν ελεύθερη την πατρίδα τους- κοντεύει να γίνει πραγματικότητα...

Έτσι, παραμονές της απελευθέρωσής της, η Λέσβος βρίσκεται σ'ένα αποκορύφωμα οικονομικής, κοινωνικής, πνευματικής άνθησης....

Οι ξένες δυνάμεις αλλάζουν την πολιτική τους απέναντι στην Οθωμανική Τουρκία και κάνουν μια σειρά επεμβάσεων στη Λέσβο.

- 1901 οι κυβερνήσεις Ελλάδας και Τουρκίας, εγκαινιάζουν μια πολιτική προσέγγισης. Στα πλαίσια αυτής, καταπλέει στη Μυτιλήνη μοίρα του ελληνικού στόλου, που γίνεται αντικείμενο θερμής υποδοχής. Τον ίδιο χρόνο, οι Γάλλοι κάνουν επίδειξη δύναμης, αποκλείοντας τη Μυτιλήνη και υποχρεώνουν την Τουρκία να πληρώσει μέρος των χρεών της σε Γάλλους κεφαλαιούχους.
- 1905 πλοία της Αυστρίας, Γαλλίας, Ιταλίας αποκλείουν τη Μυτιλήνη για ένα μήνα. Αίτημά τους οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις στη Μακεδονία και η διαχείριση της οθωμανικής οικονομίας από ξένους ελεγκτές.
- 1908 Εκδηλώνεται το κίνημα των Νεότουρκων, οι οποίοι ανατρέπουν τη διακυβέρνηση του Σουλτάνου. Οι Λέσβιοι το υποδέχονται με πανηγυρισμούς. Κάνουν λάθος όμως, γιατί οι Νεότουρκοι αποδεικνύονται πιο φανατικοί. Η Λέσβος περνά την τελευταία περίοδο τρομοκρατίας.

- 1911 Η Ιταλία κηρύττει τον πόλεμο κατά των Τούρκων και η παρουσία της στο Αιγαίο, με την κάλυψη της Ρόδου, αλλάζει την κατάσταση υπέρ των Λέσβιων.
- 1912 Κήρυξη του Α΄ Βαλκανικού πολέμου. Ο Ελληνικός στόλος απελευθερώνει: Λήμνο, Ίμβρο, Τένεδο, Θάσο, Σαμοθράκη, Αη-Στράτη. Οι ελπίδες ξαναζωντανεύουν. Ο Μυριβήλης και άλλοι Λέσβιοι συναντούν τον πρωθυπουργό της χώρας, Ελ. Βενιζέλο, ο οποίος είχε σκοπό να υλοποιήσει τα οράματα του Έθνους. Νοέμβρης της ίδιας χρονιάς. Οι Λέσβιοι ζητούν από τον Κουντουριώτη να επισπεύσει την απελευθέρωση του νησιού. Ο Βενιζέλος έχει ενδοιασμούς, φοβούμενος μη χαθούν εδάφη από τη Μακεδονία.
- 5 Νοεμβρίου 1912 Οι διαθέσεις του Βενιζέλου αλλάζουν, όταν ο πρωθυπουργός της Γαλλίας. Κλεμανσώ, συστήνει απελευθέρωση της Χίου και της Λέσβου. Ο Κλεμανσώ φοβούνται την επέκταση της κυριαρχίας των Ιταλών στο Αιγαίο και προτρέπει το Βενιζέλο προς αυτή την κατεύθυνση.
- 7 Νοεμβρίου Δίνεται η πολυπόθητη διαταγή στον Ελληνικό στρατό για αποβίβαση ενός συντάγματος πεζικού σε Χίο και Λέσβο.
- 8 Νοεμβρίου Εορτή των Ταξιαρχών. Ο Ελληνικός στόλος αγκυροβολεί έξω από το λιμάνι της Μυτιλήνης. Οι Τούρκοι αιφνιδιάζονται. Η προκυμαία είναι γεμάτη κόσμο. Μια κραυγή ακούγεται: «Ήρθαν τα βαπόρια». Ακούγεται το εμβατήριο: «Μαύρη είναι η νύχτα στα βουνά» από την μπάντα του «Αβέρωφ» που βρίσκεται κοντά στο Καστρέλι, σήμερα άγαλμα της ελευθερίας. Το παραλήρημα ενθουσιασμού του πλήθους ήταν απερίγραπτο. Όλοι χαιρετίζουν την πολυπόθητη μέρα της ελευθερίας. ...
.....η αρχή μιας καινούριας πραγματικότητας για το νησί μας...

ΠΗΓΕΣ: 1) «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ» ΣΥΝΔ. ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ Ν. ΛΕΣΒΟΥ, ΜΥΤΙΛΗΝΗ 1985 2) «ΑΙΟΛΙΚΑ ΝΕΑ» 11/11/1996